Ч. 233 Середа 15 (27) жовтня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ситуация парляментарна і можливий спосіб закінченя сесиї. — Ще о внесеню Діпавлього. — Відповідь Банфі'го дана Кошутови. — Селяньскі розрухи в Хорватиї. — Остаточні переговори в справі грецко-турецкого мира. — Справа кретийска і проектований ґен.-ґубернатор для Крети.)

З нинїшним днем кінчить ся хвилеве порозуміне парляментарної правиці з нїмецкою обструкциєю. Нинїшне засїдане буде ще спокійне, але вже слїдуючі як Бог дасть і обструкция схоче. На всякий случай, здає ся, конець сесиї парляментарної вже недалекий. Говорять, що сесия потягне ся найдальше до 20 падолиста. В добре поінформованих кругах парляментарних говорять, що найважнїйша річ тепер, щоби удало ся залагодити провізорию угоду з Угорщиною. Удасть ся залагодити сю справу, то добре, не удасть ся, — то також добре. Рада державна буде закрита а провізория угода буде залагоджена в дорозї розпорядженя цїсарского на основі §. 14 конституциї. В той сам спосіб залагоджено би також підвисшене податку від продажи цукру, а то длятого, щоби могло війти в житє управильнене платнї урядників. Податок транспортовий позістав би й дальше проектом.

Староческа „Politik“ доносить, що переговори Діпавлього довели остаточно до того, що лївиця нїмецка згодила ся на поставлене внесеня язикового зараз по залагодженю справи поставленя міністрів в стан обжалованя і обіцяла в такім случаю залишити обструкцию. Правиця хотїла одначе, щоби перед внесенєм Діпавлього станула на порядку дневнім справа провізориї угодової, а лиш тогди вгодилась би на першеньство для внесеня Діпавлього, коли-б лївиця заручила, що згодить ся на ухвалене провізориї угодової. Лївиця на то не пристала і дальша ситуация парляментарна зависить від того, що зробить дальше пос. Діпавлї. — З другої же сторони доносять, що то зовсїм неправда, мов би правиця в який небудь спосіб хотїла замотати провізорию угоду з внесенєм Діпавлього.

З Будапешту доносять, що на вчерашнїм засїданю угорского парляменту, президент міністрів Банфі, відповідаючи Кошутови, котрий жадав, щоби теперішну запутанину в Австриї використати для независимости Угорщини, сказав, що то річ неможлива. Угорщина буде стреміти до конституцийного управильненя спільних справ, а на случай, коли-б то було не можливе, опре ся на праґматичній санкциї і законї з 1867 р., але мимо того дасть зі своєї сторони часть на спільні видатки.

В Грачацу, місцевости на давнім пограничу войсковім прийшло до грізного бунту таможних селян против свого православного сьвященника, між иншим і за то, що він а церковним соборі не виробив їм право — пасеня кіз і зменшеня податку. Збунтовані селяни загрозили сьвященникови, що виріжуть єму з єго тїла три фунти мяса. Начальникови повіту удало ся збунтованих якось успокоїти. Аж ось 13 с. м. зібрало ся яких тисяч селян, а дїставши ще поміч з сусїдної Дальмациї стали бурити ся на ново. Сьвященик з сином і зятем, узброєні в рушницї і револьвери мусїли боронити ся через кілька днів. Наконець прислано войско з Біґача. Селяни зажадали, щоби усунено сьвященика, начальника громади і писаря, а начальникови повіта висказала своє довіре. По тім настав спокій і войско відійшло. Дня 17 с. м. арештовано за той бунт 30 селян а внаслїдок того тепер прийшло знов до розрухів.

З Константинополя доносять, що доси принято всї параґрафи остаточного договору мирового з виимкою тих параґрафів, в котрих говорить ся о конвенциї консулярній і о тім, як має Туреччина поступати з грецкими піданими, котрі по виповідженю війни стратили свої давні права. Грецкі делеґати зажадали, щоби постанови консулярні відложити аж до часу, коли они будуть могли їх перестудиювати. Турецкі делеґати тому спротивили ся а грецкі делеґати постановили нарадити ся в сїй справі з амбасадорами. Так отже підписане договору проволіче ся ще якийсь час, а тимчасом войско турецке стоїть в Тесалїї і руйнує єї разом з ватагами грецких розбишаків, котрих там тепер богато намножило ся.

Справа кретийска також не рушає ся з місця, та здає ся, що не так легко і борзо буде залагоджена. Праса турецка домагає ся конче, щоби порядок і спокій на Креті заводило лиш турецке войско, а здаєсь, що тої самої думки єсть і султан. Длятого нема великої надії, що він згодить ся на проектованого державами ґен.-ґубернатора, люксембурґского полковника Шефера. Полковник Шефер був

---

18)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Глава дванайцята.

Так богато гостий і то самих калїк, збільшило, розуміє ся, домашне занятє панни Пейтон. На другий день мали ся всї ранені вже лїпше, з виимкою молодого капітана від драґонів, котрого Денвуді'му так дуже жаль було.

Рана того офіцира була тяжка, хоч лїкар стояв при своїм, що она не єсть небезпечна.

Полковник Вельмере не виходив із своєї компати, а навіть казав собі принести туди снїданок, і сказав чоловікови науки, хоч той на то многозначно усьміхнув ся, що він занадто слабий, як щоби міг встати з постелї. Сайтґрівс вийшов длятого, лишаючи єго самого в компатї та поспішив до приятнїйшого занятя, до Джорджа Сінґльтона, щоби посидїти коло него яку годинку. Легкий румянець покрив лице недужого, коли увійшов доктор, що взяв молодця за живчик наказуючи єму не відзивати ся та відозвав ся як би сам до себе:

— Гм, живчик зачинає показувати малу горячку. Мусите бути тихо і не відзивати ся. Ваші очи подобають ся менї лїпше, та й тїло на Вас вогке, але живчик, живчик —

— Деж там мій любий Сайтґрівсе, — сказав ранений і взяв від него руку — я не маю горячки.

— Гм, то правда, живчик тепер знову спокійнїйший, як то добре, що я Вам кров пустив. То найлїпше средство для чоловіка з полудневою уродою, а Лявтон все-таки упер ся і не дав пустити собі крови, коли вчера вечером упавши з коня прийшов до мене. Але у Вас, Джордже, то якась дивна річ — говорив він дальше — живчик правильний і спокійний — але очи чомусь сьвітять ся, як грань, і лице червоне, як би в горячці; мушу докладно розслїдити, що то такого.

— Будьте спокійні, мій добрий друже, — сказав молодець і поклав ся знову на подушку та став трохи блїдший, що лїкаря знову успокоїло — я гадаю, що Ви все зробили; я не маю нїякого болю лиш дуже ослаб, вірте менї!

— Капітане Сінґльтон, — відозвав ся лїкар живо — Ви собі за богато позваляєте, коли хочете вмовити в лїкаря, що не маєте нїякого болю. Коли би лїкар не умів на тім пізнати ся, то до чого придалось би сьвітло науки? Встидайте ся, Джордже, встидайте ся, навіть той шалений Джон Лявтон так би не говорив.

Недужий усьміхнув ся, ще більше почервонїв ся як перед тим і сказав:

— Але-ж Архібальде (лїкареви завсїгди аж лекше ставало на серци, коли Джордж кликав єго по імени), скажіть менї Архібальде, що то за якийсь ангел з неба переходив через мою компату, коли я удав, що сплю?

— Но, нехай би хтось важив ся заходити самовільно коло моїх пацієнтів і мішати ся до моїх розпорядків — сказав на то лїкар розгнїваний — то я єго научу, як втиркати ся не до свого дїла, хоч би то був і ангел або й звичайний чоловік.

— Цитьте, цитьте, мій любий, віхто Вам не втиркає ся до Вашого дїла — говорив капітан дальше показуючи на свою опаску, — все ще так, як Ви лишили. Але тота душечка, така красна як богиня пересунула ся через мою компату так тихонько як ангел.

Лїкар переконав ся насамперед, як держить ся опаска, а відтак сїв собі знову, поправив на собі перуку і спитав коротко:

— А чи той ангел мав на собі спідницї, Джордже?

— Я нїчого не видїв, як лиш єго небесні очи, єго як рожі личко, єго маєстатичний хід, єго повабність! — відповів молодий мужчина з більшим запалом, як би то лїкар при єго станї уважав за порадне, бо зараз заткав молодцеви уста рукою і сказав:

— То, видко, була панна Пейтон, дуже мила дама — гм — гм — гм — нїби щось так трохи з маєстатичною поставою, тота о котрій Ви говорите. Та й з — з — красними очима, а що-до личка як рожі, ну, то може хиба длятого, що як-раз зігріла ся і мала такі румяницї, як на лицях у еї молодих сестрінниць.

— У сестрінниць? То она має сестрінницї? О, той ангел, котрого я видів, може бути сестрінницею, сестрою, але нїколи тетою!

— Мовчіть, мовчіть, Джордже, говорите так богато, що Ваш живчик зачинає знов скорійше бити; мусите бути спокійні і приготовити ся на стрічу зі своєю сестрою, котра буде тут за годину!

— Що, Ізабеля? А хто ж по ню післав?

дайнійше шефом жандармериї в Єгипті, а жінка его єсть Вірменкою з родини князів Дадіянів (свого часу хотіла Росия якогось Дадіяна зробити князем болгарским). Має то бути чоловік дуже енерґічний і знає добре відносини на Всходї.

Новинки.

Львів дня 26-го жовтня 1897.

— Іменованя. П. Мінїстер торговлї іменував контрольора почтового Йос. Сенковского старшим контрольором почтовим для Львова. — П. Намістник іменував ц. к. адюнкта суду повітового Казим. Грабовского і ц. к. концепістів Намістництва Тад. Мічку і Конст. Де Льожа ц. к. комісарями повітовими.

— Перенесеня. П. Намістник переніс ц. к. комісаря повітового Йос. Городиского з Заліщик до Бучача, а практиканта концептового ц. к. Намістництва Жигм. Попеля зі Львова до Богородчан і призначив комісаря повітового Казим. Грабовского до Заліщик.

— Є. Е. п. Мінїстер заграничних справ ґр. Аґенор Голуховский приїхав вчера поспішним поїздом по 2-ій годинї пополудни з Відня до Львова і замешкав в своїй палатї, а вічним поїздом від'їхав знов до своїх дібр в Скалї на кілька днів.

— Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. Стан. Баденї виїхав вчера до Відня на вінчане дочки п. Президента Мінїстрів ґр. Ванди Баденївної з ґр. Ад. Красиньским. З Відня поїде п. Маршалок до Парижа, а звідтам до Риму і верне около 10-го падолиста до Львова.

— Курс науки промислу будівельного. Дирекция ц. к. державної школи промислової у Львові оголошує, що вписи учеників до школи промислу будівляного, а то: мулярского, тесельского і каменярского будуть відбувати ся: в понеділок, второк і середу дня 1, 2, і 3 падолиста від години 9—12 рано, а в середу ще й від 3—5 пополудни в будинку шкільним. Наука в тій школі цілоденна і тревае від 1-го падолиста до 31-го марта. — Ученики, що окінчили цілий курс з добрим поступом, можуть складати перед комісиєю іспитовою при ц. к. Намістництві іспит на самостійних майстрів мулярских, тесельских і каменярских. Ученики нововступаючі до школи на курс І. мають доказати метрикою, що окінчили бодай 14-тий рік житя, відбули дволїтну практику яко теслї, мулярі або каменярі і виказати ся сьвідоцтвом окінченя обовязкової 6-лїтної науки щоденної в народній школї, або сьвідоцтвом що окінчили з добрим поступом II-гу клясу середних шкіл. Ученики, що хотять ходити на вечірну науку в промисловій школї, мають виказати ся, що окінчили 14 лїт житя, та предложити сьвідоцтво окінченої IV-ої кляси шкіл народних або II-ої кляси середних шкіл.

— Нова язва для хліборобів. В околицях Сянока і Коросна ще перед снїгом, що упав був в перших днях сего місяця, по перших осїнних засївах показало ся на нивах велике число слимаків. Довша слота розмножила їх так, що вчасні озимини знищили слимаки цїлковито, а снїг не то що не пошкодив їм, а противно, намножилось їх ще більше. Треба було сїяти другий раз, та слимаки знищили і нові засїви.

— Огнї. З Кристинополя пишуть: Дня 14 с. м. вибух в ринку кристинопільскім огонь в домі Мендля і Сруля Гербіра, але завдяки дводневій слотї придушено его. Як би так погода, то середина міста згоріла би певно. Сикавку притягнули в добру годину по вибуху огню, а конови не було анї одної. — З суботи на недїлю вибух пожар в Збоиских під Львовом і знищив дві хати, дві стодоли, три стайнї і два шпихлїрі, власність Івана Янчишина, Івана Чміля і Александра Антошевского. Гашенем огню займила ся пожарна сторожа з Дублян і висланий зі Львова відділ міскої огневої сторожи.

— Їдовиті гриби. Учитель народної школи в Шманьківчиках, чортківского повіта, вступивши до одної селяньскої хати, застав в ній свою ученицю Каролину Шафран, в хвили, коли она пекла на огни їдовиті гриби „мухомори", приладжуючи з них страву для родини. Настрашений учитель відобрав від дївчини згадані гриби і поучив єї о їх страшній їдовитости, а для пересьвідченя єї о тім дав ложку вивару з тих грибів котови, котрий по пів години погиб серед страшних судорогів. Коли би не случайна поява учителя, то родичі, що були під той час в поли, були би по своїм повороті застали чотири трупи своїх дїтий. — Рівночасно з тою пригодою лучив ся в другім селї чортківского повіта, в Базари, випадок отроєня їдовитими грибами, що позбавив житя двоє людий.

— Зьвірский муж. Перед судом в Аганта, в американьскій державі Ґеорґія, ставав сими днями робітник Тома Шав, під закидом, що намівяв позбути ся жінки в страшний спосіб. Намовив єї, аби їхала поїздом, котрого вискочене з шин він сам приготовив, вирвавши шину на мостї над рвучим потоком Сгоне-Крік. В тім злочинї мав він подвійну цїль: позбути ся жінки і рівночасно дістати від зелїзницї відшкодоване за єї смерть. Попередно пробовав вже Шав отруїти нещастну. Злочинця зрадив его спільник.

— Першим містом в Европі осьвітленим „ацетилином" єсть Тотіс в Угорщинї. Заведено там то осьвітленє в часї гостини цїсаря Вільгельма II не лише на площах і головнїйших улицях але також в парку, цїсарскім мисливскім замку і ріжних приватних домах. У Відни осьвітлено на пробу ацетилином площу Франценсплац.

— Про великі повени в Італії доносять з околиць Анкони, Равени і инших. Комуникация зелїзницями перервана. Верхи Апенїн білїють від великих снїгів. Король Гумберт вибрав ся з сином до Вальдієрі на лови диких кіз, але нараз упали такі снїги і обірване лявін, що не було мови не то о ловах, а розходило ся вже просто лиш о поворот домів. Цїлий день не могли мисливі вийти з палатки ловецкої і аж войско відгорнуло їм стежку. Побоювано ся о житє 200 людий, вислапих в лїси з нагінкою, але якось щасливо схоронили ся ті люди до палатки перед ночию.

— Помер у Львові Климентий Ільницкий, емеритований полковник, в 60-тім роцї житя.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Машини в малім господарстві. Як гадаєте: чи малому господареви, оттакому на 5 до 10 морґав ґрунту потрібні машини господарскі, чи він і без них обійде ся? — Я гадаю, що потрібні. Остаточно, як без богато

— Майор Денвуді післав.

— Якийже він уважний! шепнув молодець і змучений поклав ся знову.

Навіть і капітана Лявтона повитали дуже чемно всї члени родини, коли він прийшов на снїдане. Але невидимий дух старав ся о всї вигоди для анґлїйского полковника. Сара анї разу не зайшла до его комнати, а прецї знала, як стоїть кожда склянка, кожда чарка від чаю на его столї і сама власною рукою прилагоджувала для него всї напитки, всї легкі страви, звичайно як для недужого.

Сара думала собі, що то прецї лиш єї обовязок доглядати синів того краю, котрий яко край єї предків, був їй дорогий. Але були ще инші важнїйші причини, задля котрих она потайком давала першеньство Анґлїйцеви.

Єго образ був першим, що виповнив єї молоденьку уяву, і був образом, котрий мав в собі неодно таке, що може очарувати жіноче серце. То правда, що він немав такої особистої краси як Пейтон Денвуді, але і его прикметами і его поверховностию не можна було погорджати.

Коли Сара зійшла ся з доктором Сайтґрівсом, спитала его несьміливо, як має ся полковник.

— Полковник Вельмере — сказав лїкар поважно, — знаходить ся в станї своєї свобідної волї — значить ся, єсть і недужий і здоров, як ему сподобає ся. В его случаю, моя панї, єсть моя штука лїкарска непотрібна, а сер Генрі Клїнтон єсть одиноким, що міг би ему порадити, хоч майор Денвуді трохи утруднив ему сходини з его лїкарем.

Франсес усьміхнула ся, а Сара вийшла маєстатично як та обиджена Юнона і коли ішла довгими сїньми, до котрих виходило ся з комнат в домі, побачила, що Сінґльтонові двері стоять отвором.

Зранений молодий мужчина нїби спав а в комнатї не було нїкого. Она зайшла на хвилинку до комнати і взялась там робити порядок на столах та укладати фляшчинки з лїками, навіть не думаючи о тім, що робить, ба може їй і не снило ся, що робить ту жіночу прислугу зовсїм иншому.

Звичайні румянцї на єї лици червонїли ся ще більше від того натяку, який зробив лїкар, а огонь в єї очах зовсїм не потах. Коли зачула, що іде Сайтґрівс, збігла чим скорше сходами на долину до своєї сестри, з котрою відтак взявшись попід руки, ходила собі на вільнім місци перед домом.

— Той лїкар має в собі щось неприятного і я поправдї сказавши, хотїла би, щоби він вже виніс ся звідси.

Франсес усьміхаючись подивила ся на свою сестру але не сказала нїчого, а Сара відтак додала:

— Ах, правда, я то й зовсїм забула, що він належить до твого славного корпуса Вірґінцїв, отже треба з ним обходити ся з всяким поважанєм і почестию.

— А вже-ж сестричко, та й не знаю, чому би его не поважати.

— Може й правду кажеш — відповіла старша сестра — але менї то все-таки здає ся, що він собі за богато позваляє, коли з дому мого тата зробив шпиталь.

— То лиш щастє, що не маємо дома таких недужих, що були би для нас дорогими!

— А ти-ж забуваєш, що і наш брат межи ними?

— То правда — сказала Франсес і почервонїла ся та спустила очи в долину. — Але бо він і не такий недужий, бо анї не лежить в постели, анї не має болю.

— От тобі й плоди ворохобні! Наш брат зранений, плїнник, кождого дня можуть нам его забрати. Наш тато чує ся нещасливим, не має спокою у власній хатї і легко може стати ся, що ему відберуть его посїлість, длятого, що він вірний своєму королеви.

Франсес ступала побіч своєї сестри і мовчала, але кілька разів звернула ся на північ, глянула бистро в то місце, де гостинець виходив з поза скал. Нараз побачила, що тою дорогою надходить якась посилка, котра поволи порушала ся долиною, і наконець пристанула перед домом. Франсес кілька разів то зблїдла то почервонїла, а коли побачила якусь жіночу постать, почала так дрожати, що аж мусїла оперти ся на Сару. За кілька хвиль по дорожнї підійшли до дверий і вийшла панна Пейтон на повитанє гостя. Та й сестри приступили та повитали дружливо а Франсес анї на хвильку не могла спустити очий з лиця молодої дами.

Она була молода, собою делїкатна, око велике, чорне, проникаюче, часом дивила ся ним як би не своїм. Буйне волосе було неупудроване і чорними як вуголь кучерами спадало на плечі.

Доктор Сайтґрівс поміг їй вилїзти з посилки і она глянула на него, як би хотїла питати ся, а він і зараз так їй сказав:

— Вашому братови не грозить вже нїяка небезпечність і він хотїв би видїти ся з Вами, панно Сінґльтон!

Молода дама вибухла плачем. Франсес споглядала на стать і лице Ізабелї та не без внутрішної муки подивляла єї красу, тепер прибігла до неї з такою щиростию як сестра, обняла єї рукою та повела до якоїсь подальшої комнати. Єї поступованє було так повне взглядів і нїжного чувства, що панна Пейтон дала їй волю і лиш з щирим усьміхом споглядала за молоденькою парою.

Ізабеля без опору піддала ся вплывови хорошої Франсеси, а лишившись з нею сама, плакала, аж Франсес сказала їй, що у неї більше жалю, як то обставини можуть оправдати.

Панна Сінґльтон плакала страшно якийсь час, і перестала аж тогди, коли єї молода товаришка стала дуже просити і розважати.

Тепер підняла свої очи до Франсеси, встала і чудово красний усьміх роз'яснив єї личко;

инших річий так і без машин можна обійти ся, але бо треба взяти ще на увагу і теперішні обставини: Нині мусить господар уживати всіляких способів, щоби якось виживити себе і родину та покрити вайріжнійші видатки, не приносячі ему і его господарції ні найменшого хісна. Землї стало дуже мало, а людий богато. Що давнійше можна було видобути з великого ґрунту, то приходить ся нині добувати з малого. Робота щодо скількости стала на малім ґрунті очевидно менша, але за то що-до якости мусить она бути значно більша. Скоро нинїшний господар буде так само обрабляти свій малий ґрунт, як обрабляв давнїйше великий, то мусить конче мати з него менший дохід. Але бо що більше: в нинїшних часах, де таке множество зелїзниць, а навіть і подорож за море стала дуже легка і скора, довіз збіжа і других продуктів рільних з инших країв став так великий, що обнизив дуже значно ціни наших продуктів. Величезний поступ в науках технїчних научив людий всіляких способів, якими можна би робити скорше і лекше а через то і дешевше. То все разом есть причиною, що нашi господарі, скоро хотять удержати ся при своїх хоч і малих ґрунтах, мусять конче шукати способів, якими могли би збільшити свій дохід з тих ґрунтів; мусять конче змінити дотеперішний спосіб господарки в каждім напрямі та іти за поступом часу і заводити у себе то, що вже давно приносить другим великі пожитки. Одною і з найважнїйших того рода змін есть заводжене машин в малих господарствах. Правда, тут зараз може хтось сказати: Добре то говорити — заводи машини. Але де взяти на них гроші і які іменно машини заводити? — Отсе дійстно і найтруднїйша річ. Годі прецї малому господареви орати паровим плугом на своїм поли або молотити своїх кільканайцять кіп збіжа льокомобілею — то правда. Але й не о тих великих машинах, що придатні лиш до великого господарства, тут бесїда, есть ще й богато инших, котрі і малий господар легко може набути і добре з них користати. Неодну машину міг би він і сам собі придумати та зробити, і на того рода машини хочемо тут звернути увагу. От н. пр. кождий знае, кілько то часу забирае копане рискалем городі. Практичні Американцї придумали собі до того ручний плужок: довга жердка з одним колесом на передї, а з боку коло него плужок; его попихае ся наперед себе і оре ся. Розуміе ся, що й земля в городї есть під такий плужок лїпше справлена як у нас, де й волами тяжко орати. Або знов кінні граблї до сіна — і ті можна собі досить легко зробити. Придумано також не злу ручну машинку до сїяня і т. д. Та знайшлось би ще богато инших машин, котрих малий господар міг би добре уживати в своім господарстві і не так трудно прийшлось ему о них постарати ся. От н. пр. в домашнім господарстві машинка до робленя масла може добре придати ся, а також о ню не так трудно. Машина взагалї дуже добра річ; она заступае людску силу, помагае виконувати навіть тяжшу роботу, робить скорше і докладнїйше, а то в нинїшних тяжких часах значить дуже богато. Але ось що ще річ важна: той хто хоче послугувати ся машинами, мусить на них розуміти ся а до того треба науки, котрої у наших господарів дасть-Біг. І в тім то найбільше наше нещасте!

— Яка раса рогатої худоби надае ся найлїпше для наших селян, особливо зі вэгляду на молочність? — На се питане, поставлене нам недавно з круга наших читателїв, не так легко відповісти, бо — о скілько знаемо — раси нашої рогатої худоби, бодай що-до всхідної Галичини, мимо деяких цінних праць в сім напрямі, все-таки нерозслїжено ще докладно. Ми віднесли ся до фахового знатока о вияснене сего питаня, а поки що хочемо звернути увагу на то, що в послїдних часах стали дуже захвалювати т. зв. червону худобу, котра знаходить ся в підгірских сторонах західної Галичини. Ся раса червоної масти, відзначае ся передовсім великою молочностию; а відтак і тим, що не зводить ся легко як декотрі заграничні раси, ґодовані у нас, котрі вимагають великої опіки, якої може дати їм лиш властитель великої обори, а не малий господар селянин. Худоба червоної раси есть витревала на наш клїмат і мимо скупої пашї та браку в доглядї держить ся добре. В Йодлївнику в західній части лиманівского повіта знаходить ся зародова обора тої раси, в котрій есть 60 коров, 60 ялівок і 40 бугайків низше року. Друга така обора есть при низшій школї рільничій в Кобірницях. Крім того есть ще кілька обор з 500 штуками худоби тої раси.

— Полїтуровані меблї відсьвіжити можна слїдуючим способом: Звинути кусень флянелї, щоби був так великий як кулак і щоби его можна добре взяти в руку, та обвинути его куснем старого, чистого, але мягкого полотна. На той звиток пускае ся кілька капель доброї столової оливи і тількож само капель чистого (не занечищеного, або, як каже ся, денатурованого) спіритусу, і тим, притиснувши добре, натирае ся полїтуру, але все в маленьке колесо. Від міцного але борзого натираня огріває ся дерево і полїтура пускае бруд та стае чиста. За кождий раз треба лиш малу часть полїтури так відчищувату, а скоро она вже сьвітить ся, треба поступитись дальше.

— Шовкові стяжки можна випрати слїдуючим способом; Бере ся 60 ґрамів меду, 60 ґрамів чорного мила і 90 ґрамів винного спіритусу, розколочуе ся добре і при помочи губки намащуе ся стяжки, а відтак виполікуе ся в водї і прасуе ся горячим зелїзком, а стяжка буде знов сьвітити ся та буде штивна. Щоби запах чорного мила усунути, можна при полоканю додати до води трохи кольоньскої води.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Атини 26 жовтня. Держави европейскі годять ся на то, щоби ґарнїзон турецкий остав ся на Кретї.

Берлин 26 жовтня. Загальну увагу звернув на себе факт, що цар відмовив приняти гостину Вел. кн. баденьского.

Мадрид 26 жовтня. Наспіла тут вість з Куби, що ґен. Блянко стрітив опір на острові. Межи войском ширить ся страшно недуга.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продае слїдуючі книжкі: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть ІІ, 60 кр., Твори прозаічні ч. І. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. І, ІІ, ІІІ, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то е ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темряві драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки до Черньця Шевченка 10 кр.,— Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роланда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

Надіслане.

стала оправдувати той надмірний прояв свого горя і просила, щоби еї зараз повели до еї брата.

Звидане брата з сестрою було сердечне, але Ізабеля лиш на силу здержала ся, що не розплакала ся так само як перед тим. На еї думку брат виглядав лїпше і не був в такій небезпечности, як то она в своїй живій уяві собі представляла.

— А де ж Девзуді? — спитала Ізабеля.

— То знаменитий чоловік! Неутомимий в своїй уважности і в благородних дїлах. По такій цїлоденній муцї як вчерашна, заким мене тут лишив, подумав ще о тім, щоби постарати ся для мене о таку особу до догляду, що вже досить самої еї присутности, щоби я подужав.

Вираз в красних чертах молодої дївчини нараз змінив ся. Повела як би не своїми очима на комнатї і відозвала ся:

— То Денвуді'го нема тут? Я гадала, що застану его при моїм недужім братї!

— Его обовязок звав его куди инде; кажуть, що Анґлїйцї стоять над Гудзоном. Не що иншого могло его здержати так довго від зраненого приятеля. Але Ізабельо, ти занадто зворушена, ти дрожиш!

Ізабеля не сказала нїчого, лиш сягнула рукою до стола, а уважна Франсеса зрозуміла зараз еї бажане.

Склянка води оживила Ізабелю знову, і она могла тепер сказати:

— Певно, що то его обовязок. Ми чули, що королївске войско машеруе понад Гудзоном. Але я ішла сюди ледви дві милї звідси попри неприятеля.

Послїдні слова вимовила так тихо, що ледви їх було чути, як би сама до себе.

— Ти їх стрітила в походї? — спитав брат борзо.

— Нї, позлазили з коний і мабуть спочивали — відповіла она.

Молодий драґон глянув здивований сестрі в очи, котра спустила їх в долину, але не знала що сказати.

Він подивив ся відтак на Франсесу, котра зараз встала і спитала, чи ему чого не потреба.

— Коли Ваша ласка, відповів запитаний, то я би Вас просив, щоби Ви прислали капітана Лявтона на хвильку до мене.

Франсес побігла зараз сказати тому панови его бажане, але й зараз вернула до панни Сінґльтон, бо еї брала якась особлива цїкавість.

— Лявтоне — відозвав ся молодець до драґона нетерпеливо. — Чи була яка чутка від майора?

— Его послугач був тут два рази — відповів Лявтон — щоби звідати ся, що діе ся в лазаретї.

— А чомуж він сам не прийшов.

— На то міг би він сам найлїпше відповісти. Та-же Ви знаете, що червоні кабати недалеко звідси а Денвуді есть командантом в сїм окрузї. На Анґлїйцїв треба мати око.

— То правда — сказав Сінґльтон — але чому ви тут даркуете, коли есть тілько роботи?

— Моя права рука не в найлїпшім станї, а відтак і кінь окулявів. Впрочім міг би я навести ще й инші причини, але панна Вартон їх би менї не простила.

— О, не бійте ся, говоріть! Прошу — сказала Франсес усьміхаючись сердечно.

— Ну, то скажу — відповів Лявтон коротко — Ваша добра кухня тут мене держить.

— То правда, що моя тета робить все, що може, щоби зробити честь гостинности мого тата — відповіла дївчина і стала сьміяти ся — я занедбую свій обовязок, бо сиджу тут і балакаю.

Згідно з сими словами вийшла Франсес, щоби пошукати за тїткою і за той час роздумувала о характері та чутливости молодої дївчини, котру случай привів в їх хату.

(Дальше буде).

За редакцию відповідае: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.